

w sprawie wniosku Staropolskiej Szkoły Wyższej w Kielcach o ponowne rozpatrzenie sprawy wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Staropolskiej Szkoły Wyższej w Kielcach o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku praca socjalna na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym, prowadzonego przez Ministra Edukacji i Nauki pod sygn. DSW-WNN.8014.69.2021.2.RL

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 4 i 5 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej:

uchyla uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej nr 777/2021 z dnia 13 sierpnia 2021 r. dotyczącą spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Staropolskiej Szkoły Wyższej w Kielcach o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku praca socjalna na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym, prowadzonego przez Ministra Edukacji i Nauki pod sygn. DSW-WNN.8014.69.2021.2.RL i wydaje w tej sprawie opinię pozytywną.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię zespołu odwoławczego, uznało, iż wyjaśnienia przedstawione we wniosku Staropolskiej Szkoły Wyższej w Kielcach o ponowne rozpatrzenie sprawy wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku praca socjalna na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym, prowadzonego przez Ministra Edukacji i Nauki pod sygn. DSW-WNN.8014.69.2021.2.RL uzasadniają zmianę opinii negatywnej wyrażonej w § 1 uchwały nr 777/2021 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 sierpnia 2021 r.

Podstawę wydania negatywnej opinii stanowiły następujące zarzuty:

1. Kierunek praca socjalna błędnie przyporządkowano do dyscyplin naukowych. Przypisanie kierunku studiów do dyscypliny wiodącej jest prawidłowe, jednak przyporządkowanie go także do 13 dodatkowych dyscyplin naukowych nie znajduje uzasadnienia w przypadku wnioskowanego kierunku studiów. Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny jest uzasadnione tylko wówczas, jeżeli dana dyscyplina stanowi jeden z podstawowych elementów, na których konstruowana jest koncepcja kształcenia, i odnosi się do dyscyplin, w zakresie których studenci osiągają wiedzę odnoszącą się do obiektów i zjawisk oraz dotyczących ich metod i teorii wyjaśniających złożone zależności między nimi, w dyscyplinach naukowych tworzących podstawy teoretyczne kierunku, a w przypadku studiów o profilu praktycznym – również zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z kierunkiem. Przyporządkowywanie kierunku do dyscyplin może być uzasadnione w świetle koncepcji kształcenia tylko wtedy, jeżeli każda z tych dyscyplin odgrywa istotną rolę jako podstawa formułowania koncepcji, natomiast nie może być uzasadnione obecnością

w programie studiów elementów efektów uczenia się i programu studiów o charakterze subsydiarnym lub kontekstowym, względem całej koncepcji kształcenia. Ponadto praktyka zawodowa nie jest dyscypliną naukową na co wskazuje Wnioskodawca. Dodatkowo efekty uczenia się nie odpowiadają wszystkim dyscyplinom, do których został przyporządkowany kierunek praca socjalna, albowiem nie wyróżniono w sposób jednoznaczny efektów uczenia się, które odpowiadałyby na przykład dyscyplinie nauki o kulturze i religii, literaturoznawstwo lub językoznawstwo.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia wyjaśniła, że dokonano weryfikacji i ponownego przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych (Załącznik nr 1 – Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny lub dyscyplin, do których odnoszą się efekty uczenia się, ze wskazaniem dyscypliny wiodącej). Uczelnia dołączyła do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy uchwałę nr 1/08/2021 Senatu SSW z dn. 23 sierpnia 2021r., stanowiącą podstawę prawną nadania mocy wiążącej w/w działaniom naprawczym.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy informację o podjętych działaniach naprawczych. Do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dołączona została kopia uchwały Senatu Uczelni, stanowiącą prawidłową podstawę prawną nadania mocy wiążącej tym działaniom. Uwaga ta odnosi się także do strony formalnej działań naprawczych Uczelni podjętych w zakresie zarzutów powołanych poniżej. Obecnie Wnioskodawca wskazał jako dyscyplinę wiodącą nauki socjologiczne (68% ECTS), a dodatkowo 3 dyscypliny: pedagogikę (18%), psychologię (8%) i nauki prawne (6%). Aktualny stan przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych ocenia się jako prawidłowy.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

2. Nieprawidłowa jest sekwencja zajęć. Zajęcia ogólne, stanowiące wprowadzenie, powinny poprzedzać zajęcia szczegółowe, np. zajęcia *podstawy socjologii* powinny poprzedzać zajęcia *socjologia rodziny*. W przypadku wymagań wstępnych przypisanych do konkretnych zajęć nie uwzględniono możliwości ich realizacji w ramach harmonogramu realizacji studiów – dla przykładu w wymaganiach wstępnych dotyczących zajęć *socjologia rodziny* znajduje się zapis: „Ukończony kurs socjologii ogólnej”, jednakże kurs socjologii ogólnej został zaplanowany w późniejszym semestrze. Podobna sytuacja dotyczy na przykład zajęć *pedagogika społeczna*, które są realizowane w pierwszym semestrze studiów. Wymagania wstępne dotyczące tych zajęć zostały opisane w następujący sposób: „Ukończony kurs przedmiotów: wprowadzenie do pedagogiki, wprowadzenie do socjologii.”

Stanowisko Uczelni

Uczelnia podniosła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, iż po ponownej szczegółowej analizie, dokonano stosownej modyfikacji w planie studiów, dodatkowo zmieniono zapis w wymaganiach wstępnych zajęć: *pedagogika społeczna*. Poprawiony plan studiów, zweryfikowane sylabusy stanowią załącznik nr 1 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy - Plan studiów: praca socjalna, sylabusy zajęć: *podstawy socjologii, socjologia rodziny, pedagogika społeczna*.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy informacje o podjęciu działań naprawczych, które niwelują istotę zarzutu. Wnioskodawca dokonał korekt programu studiów zgodnie z uwagami zawartymi w Uchwale Prezydium PKA. Analiza przedstawionych w Załącznikach dokumentów wskazuje na poprawną sekwencję zajęć – od zajęć ogólnych w początkowych semestrach, po uszczegółowiające pod koniec kształcenia. Aktualnie harmonogram realizacji programu studiów nie budzi zastrzeżeń dotyczących kolejności realizowanych zajęć.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

3. Wnioskodawca nie określił szczegółowych kryteriów, jakie muszą być spełnione przez daną placówkę, by student mógł osiągnąć w niej efekty uczenia się zakładane dla praktyk, pomimo iż regulamin praktyk dopuszcza możliwość samodzielnego wyboru miejsca odbywania praktyki.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia podniosła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, iż w Regulaminie organizacji i odbywania praktyk zawodowych na kierunku: praca socjalna dodano § 10, który precyzuje kryteria samodzielnego doboru miejsc praktyk (Załącznik nr 1 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy - Regulamin organizacji i odbywania praktyk zawodowych na kierunku: praca socjalna).

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy informacje o podjęciu działań naprawczych, które niwelują istotę zarzutu. Zmiany dokonane przez Wnioskodawcę można ocenić jako właściwe, gwarantujące prawidłowy wybór takich placówek, w których będzie on mógł osiągnąć efekty uczenia się zakładane dla praktyki (właściwy profil placówek, adekwatny nadzór merytoryczny, akceptacja przez koordynatora). Wnioskodawca w prawidłowy sposób doprecyzował szczegółowe kryteria, jakie muszą być spełnione przez daną placówkę, by student mógł w niej osiągnąć efekty uczenia się zakładane dla praktyk, w sytuacji samodzielnego wyboru instytucji.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

4. Wymagania wstępne zawarte w sylabusie praktyk są nieprecyzyjne. Zapis dotyczący wymagań wstępnych brzmi: „wiedza z zakresu pracy socjalnej, psychologii, gerontologii, pedagogiki, profilaktyki, patologii społecznych, metodyki pracy socjalnej itd.” Student pierwszego roku studiów, odbywający w każdym semestrze 160 godzin praktyk, nie może spełnić tych warunków. W sylabusie nie wyjaśniono, jakie warunki kryją się pod słowami „i tak dalej”.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia wyjaśniła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, iż odnośnie nieprecyzyjnych wymagań wstępnych określonych w sylabusie praktyk, dokonano weryfikacji zapisu treści tego punktu i odnosząc się do słusznej uwagi Polskiej Komisji Akredytacyjnej - poprawiono ten zapis

(Załącznik nr 5 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy - Sylabus przedmiotu: *praktyka zawodowa*).

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy informacje o podjęciu prawidłowych działań naprawczych. Wnioskodawca poprawił sylabus i zmiany można uznać za jednoznacznie korzystne dla organizacji praktyk, pozwalające na precyzyjne określenie warunków wstępnych dla studentów rozpoczynających praktykę.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

5. Nieprawidłowo dobrano metody dydaktyczne do praktyk zawodowych. W ramach praktyk zawodowych wskazano takie metody dydaktyczne jak np.: praca w grupach, klasyczna metoda problemowa, gry dydaktyczne, wykład, inscenizacja, które nie zapewnią osiągnięcia efektów uczenia się zakładanych dla praktyk.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy podniosła, iż odnosząc się do uwagi dotyczącej nieprawidłowego doboru metod dydaktycznych do praktyk zawodowych, dokonano stosownych modyfikacji (Załącznik nr 1 - Sylabus zajęć: Praktyka zawodowa).

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia ujęła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dodatkowe informacje oraz dołączyła dokumenty (sylabusy) pozwalające na ustalenie, iż dokonano zmian wprowadzając – zasadniczo - adekwatne metody dydaktyczne oraz formy ich realizacji. Obecnie w sylabusie zajęć wskazano takie metody, jak: „rozmowa, dyskusja, analiza dokumentów, praca z przypadkiem”. Zmiany te należy ocenić jako właściwe, jednak nie w pełni realizują one postulat aktywnego działania i specyfikę praktycznego kształcenia, który winien charakteryzować praktyki. Brak także metod związanych z: diagnozowaniem i analizą problemów; działaniem w grupie, czy twórczym projektowaniem, które zapewniłyby realizację efektów uczenia się określonych dla praktyk.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

Równocześnie Prezydium PKA zaleca Wnioskodawcy, aby zwiększył zastosowanie praktycznych metod uczenia się, związanych z przypisanymi do zajęć celami i treściami programowymi, a przede wszystkim z efektami uczenia się.

6. Zajęcia traktowane przez Wnioskodawcę jako zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne nie spełniają warunku określonego w § 6 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 661), gdyż nie zostało określone, jakie czynności praktyczne będą wykonywane przez studentów, ani nie udowodniono we wniosku, że studenci będą wykonywać te ćwiczenia w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej. Przeważającej większości zajęć, które w zamierzeniu mają te umiejętności kształtować, nie są przypisane specyficzne efekty uczenia się opisujące efekty w zakresie umiejętności. Wnioskodawca nieprawidłowo wskazał zajęcia

kształtujące umiejętności praktyczne. Nie można bowiem osiągnąć umiejętności praktycznych na przykład w ramach wykładów z filozofii czy podstaw socjologii.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia podniosła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, iż dokonano szczegółowej weryfikacji rodzaju zajęć oraz przypisanych im efektów uczenia się opisujących efekty w zakresie umiejętności. Poprawiona wersja stanowi załącznik nr 2 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy - Tabela: Moduły zajęć kształtujące umiejętności praktyczne.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy informacje o działaniach naprawczych idących w dobrym kierunku. Analiza treści umieszczonych w załączniku nr 2 do wniosku o ponowne rozpatrzenie oraz ponowna analiza sylabusów dołączonych do wniosku o wydanie pozwolenia pozwala stwierdzić, że zmieniono tabelaryczne przyporządkowanie modułów i zajęć, nie modyfikując treści zajęć w niej ujętych. W związku z tym nadal pozostają aktualne wątpliwości, jak student będzie kształtował umiejętności praktyczne. Wątpliwości te odnoszą się zwłaszcza do efektów uczenia się – w tym przypadku brakuje sprecyzowania konkretnych praktycznych umiejętności, wskazania realistycznych sytuacji, w których studenci je nabędą, a także informacji o nabywaniu umiejętności stosowania adekwatnych narzędzi.

Takie uwagi należy sformułować np. w stosunku do sylabusów zajęć:

Podstawy socjologii – metody: „metody praktyczne – aktywizujące ćwiczenia praktyczne, inscenizacje”; odnośnie do efektów uczenia się brak informacji, jakie zjawiska społeczne student będzie umiał „identyfikować, interpretować i wyjaśniać”, w jakich konkretnie sytuacjach, a także jakich użyje narzędzi;

Socjologia rodziny – metody: „dyskusja problemowa, praca kontrolna, studium przypadku”, mało konkretne efekty uczenia się w zakresie umiejętności;

Pedagogika społeczna – metody: „prezentacje multimedialne, dyskusja, ćwiczenia aktywizujące”, mało konkretne efekty uczenia się w zakresie umiejętności;

Psychologia społeczna – metody: „praca w grupach, prezentacja multimedialna, praca z tekstem”, mało konkretne efekty uczenia się w zakresie umiejętności;

Prawo administracyjne i samorządowe – wskazane jedynie metody wykładowe; nazbyt ogólne i nierealistyczne efekty uczenia się z zakresu umiejętności (por. 01 „Potrafi ustalić obowiązujące prawo i je zastosować, tj. umie dokonywać wykładni przepisów prawnych”), Uwagi powyższe odnoszą się do większości zajęć, w tym miejscu wskazano jedynie reprezentatywną egzemplifikację.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

Równocześnie Prezydium PKA zaleca Wnioskodawcy, aby dokonał zmian w treści sylabusów zajęć, które usuną opisane wyżej wątpliwości odnośnie możliwości osiągnięcia przez studentów specyficznych dla kierunku efektów uczenia się, dotyczących umiejętności praktycznych.

7. W przypadku niektórych zajęć treści programowe nie są zbieżne z celem zajęć i kierunkiem studiów, np. celem zajęć *psychologia społeczna*, które są realizowane na kierunku praca socjalna, jest „przygotowanie studentów do wykorzystania wiedzy psychologicznej w rozumieniu funkcjonowania pracownika socjalnego (...)”, a wśród treści programowych

znajdują się: „uwarunkowania szkolnego uczenia się i wpływ nauczyciela, trudności wychowawcze, problemy wychowawcze i zaburzenia zachowania – podstawowe pojęcia, reakcje nauczycieli i ich uwarunkowania; adaptacja uczniów do warunków szkoły; psychologiczne konsekwencje ocen osiągnięć uczniów; konflikty – źródła konfliktów, dynamika konfliktu, sposoby kierowania konfliktem w środowisku szkolnym”.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia podniosła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, iż zweryfikowano treści i poprawiono błędnie zaprojektowany sylabus zajęć: psychologia społeczna (Załącznik nr 1 - Sylabus zajęć: *psychologia społeczna*).

Stanowisko Prezydium PKA

Wnioskodawca dokonał zmian w treści sylabusu zajęć: *psychologia społeczna*. Modyfikacje te można ocenić jako właściwie integrujące treści programowe z celami zajęć.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

Równocześnie Prezydium PKA zaleca Wnioskodawcy, aby dokonał zmian w treści sylabusów, które usuną opisane wyżej rozbieżności odnośnie wszystkich zajęć, a nie tylko w przypadku zajęć *psychologia społeczna*.

Biorąc pod uwagę uznanie za bezprzedmiotowe wszystkich zarzutów Prezydium PKA stwierdza, że zaistniały przesłanki do zmiany opinii negatywnej wydanej w uchwale nr 777/2021 z dnia 13 sierpnia 2021 r. Równocześnie Prezydium PKA wskazuje na konieczność realizacji zaleceń wskazanych w zakresie zarzutów 5, 6 i 7.

§ 2

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Staropolskiej Szkoły Wyższej w Kielcach.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej
Podpisano podpisem kwalifikowanym w dniu
13.10.2021

Stanisław Wrzosek